

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı; İstanbul Teknik Üniversitesi bina ve eklentilerinde, çalışan, stajyer ve ziyaretçilerin maruz kaldığı tehlikeli durumları ve henüz bir kazaya sebebiyet vermeden önleyici yaklaşımla ramak kala olayları değerlendirmek, önleyici ve/veya düzeltici faaliyetler geliştirerek iş sağlığı ve güvenliğini en üst düzeyde sağlamaktır.

2. KAPSAM

Bu prosedür İTÜ'ye ait işyeri bina ve eklentilerinde meydana gelen tehlikeli durum/ramak kala olaylarının incelenmesi işlemlerinde uygulanır.

3. DAYANAK

- 30.06.2012 Tarihli ve 28339 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu.
- 29.12.2012 Tarihli ve 28512 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Risk Değerlendirme Yönetmeliği.
- İTÜ İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönergesi

4. TANIMLAR VE KISALTMALAR

- İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesini,
- İSGB: İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Koordinatörlüğünü,
- İşveren vekili: İşveren adına hareket eden ve işin, işyerinin ve işletmenin yönetiminde görev alan kimseleri,
- Çalışan: Kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın kamu veya özel işyerlerinde istihdam edilen gerçek kişiyi,
- İş Güvenliği Uzmanı: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip ilgili kurul/Birimde görevlendirilen kişiyi,
- İşyeri Hekimi: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yetkilendirilmiş, işyeri hekimliği belgesine sahip ilgili kurul/Birimde görevlendirilen kişiyi,
- İşyeri bina ve eklentileri: İşyerine bağlı çalışılan alanlar, çalışanların girip çıkılabileceği bina, tesis vb. ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim yerleri ve avlu gibi diğer eklentileri,
- Kurul: İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunu,
- Çalışan temsilcisi: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışanı,
- Önleme: İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü,
- Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,
- Güvenli yer: Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş yeri, ifade eder.

5. PROSEDÜR AKIŞ ŞEMASI

5.1. Tehlike/Ramak Kala Tanımı

Tehlike; mal, can ve çevre için potansiyel bir tehlike oluşturan malzeme, durum veya aktivitenin karakteristiği olarak tanımlanmaktadır.

Örneğin;

- Kaygan zemin,
- Kişisel koruyucu donanım kullanmama,
- Dolapların sabitlenmemesi

Ramak kala olay, işyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olay olarak tanımlanmıştır.

Örneğin;

- Az kalsın ıslak zeminde kayıyordum.
- Kafamı kaçırmasaydım gözüme kimyasal sıçırıyordu.
- Neredeyse dolap üzerime devriliyordu.

İstatistiklere göre her 300 ramak kala olayında 29 yaralanmalı kaza, her 29 yaralanmalı kazada 1 ölümlü veya ağır yaralanmalı kaza gerçekleşmektedir.

5.2. Tehlike/Ramak kala bildirim

Tehlikeli durumu tespit eden, ramak kala olaya maruz kalan/şahit olan ; çalışan, stajyer, ziyaretçi tarafından;

- İTÜ İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Koordinatörlüğü internet sitesi (www.isgb.itu.edu.tr) üzerinden Ramak Kala Bildir/Tehlike İhmal Bildir seçilip ilgili kısımlar doldurularak,
- 0212 285 75 10 numaralı telefonda İSGB aranarak,
- Tehlike/ramak kalanın tespit edildiği Birim işveren vekili/fakülte-enstitü-yüksekokul sekreterine e-posta yoluyla veya telefonla arayıp bilgi verilerek

bildirim yapılır.

Ciddi ve yakın tehlike ile karşı karşıya kalan çalışanlar kurula, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise işverene başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesini talep edebilir. Kurul acilen toplanarak, işveren ise derhâl kararını verir ve durumu tutanakla tespit eder. Karar, çalışana ve çalışan temsilcisine yazılı olarak bildirilir.

Çalışanlar ciddi ve yakın tehlikenin önlenemez olduğu durumlarda işyerini veya tehlikeli bölgeyi terk ederek belirlenen güvenli yere gider.

İş güvenliği uzmanı, işyerinde belirlediği hayati tehlikenin ciddi ve önlenemez olması ve bu hususun acil müdahale gerektirmesi halinde işin durdurulması için işverene başvurur.

5.3. Tehlike/Ramak kala formlarının incelenmesi

Birim İSG Kurulu, aşağıdaki hususları da dikkate alıp “Ramak kala olay/Tehlike bildirim formları”nın incelemesini yapar, söz konusu durumla ilgili eksiklik/aksaklıkları tespit edip alınması gereken tedbirleri rapor olarak İşveren vekiline bildirir:

- a) Maruz kişi eğitim ve mesleki eğitim belgeleri
- b) Sağlık kayıtları
- c) Özlük dosyası (Terfi, disiplin cezaları personel hareketleri vb.)
- ç) Tehlike/Ramak kala sırasında kullanılan malzeme, araç, gereç, alet ve donanımlarla ilgili dokümanlar
- d) Kişisel koruyucu donanım
- e) Ortam ölçümleri (Toz, gürültü vb.)
- f) İklim şartları
- g) Bakım, servis ve periyodik muayene raporları
- ğ) Daha önce meydana gelen olayların kayıtları, raporları ve istatistikî sonuçları
- h) Yapılan işle ilgili risk değerlendirme raporu
- ı) İş emri ve görevlendirme kayıtları
- i) Yapılan çalışmalara ilişkin talimatlar
- j) Görev tanımları
- k) Mesai bilgileri
- l) İhtiyaç duyulan diğer dokümanlar

Bu inceleme Birim kurul gündemine alınır.

5.4. Düzeltici ve önleyici faaliyetler

İşveren vekili/ Birim İSG Kurulu, konu ile ilgili gerekli önlemler ve düzeltmeler hakkında kararlar alarak ilgililerine duyurur. Gerekirse işyeri risk değerlendirmesi dokümanı yenilenir. Yıl sonu değerlendirme raporunda ramak kala olay istatistikleri kayıt altına alınır.

5.5. Kontrol

Düzeltici ve önleyici faaliyetler gerçekleştirildikten sonra işveren vekili tarafından iş güvenliği uzmanı/işyeri hekimi rehberlik/danışmanlığında faaliyetlerin yeterliliğinin kontrolleri yapılır.

Hazırlayan <i>Adı soyadı-tarih-imza</i>	Kontrol eden <i>Adı soyadı-tarih-imza</i>	Onaylayan <i>Adı soyadı-tarih-imza</i>
Öğr.Gör.Dr. Adem CANDAŞ İGU (C)	Doç.Dr. Serpil Kurt HABİBOĞLU İGU(A) ve Eğitimci	Prof.Dr. C.Erdem İMRAK Lab. Sorumlusu